

Европейска
комисия

СЪСТОЯНИЕ
НА СЪЮЗА
2018 г.

Засилване на правомощията на Европейска прокуратура с цел борба срещу терористичните престъпления

#SOTEU

12 септември 2018 г.

„Европейският съюз трябва също да бъде по-силен в борбата срещу тероризма. През последните три години постигнахме действителен напредък, но все още не разполагаме с необходимите средства за бързи действия в случай на трансгранична терористична заплаха. (...) Смятам също, че са налице убедителни аргументи в полза на това да възложим на новата Европейска прокуратура задачата да разследва трансгранични престъпления, свързани с тероризъм.“

Жан-Клод Юнкер, Реч за състоянието на Съюза, 13 септември 2017 г.

Сигурността е най-голямата грижа на европейците. През последните три години Комисията предприе редица важни инициативи за въвеждане на по-строго законодателство в областта на сигурността в целия ЕС. Ние лишихме терористите от средства за извършване на нападения, споделихме разузнавателната информация между държавите членки, осигурихме защита на европейците онлайн и управлявахме по-добре границите си.

Тъй като заплахите за сигурността все по-често имат трансграничен характер, Европа трябва да мобилизира ресурси, за да се бори по-ефективно срещу терористичните престъпления. Европейската прокуратура със засилени правомощия ще гарантира никой терорист или престъпник да не избяга от закона.

Свързване на фрагментираните разследвания

Проблемът понастоящем: Джихадистка терористична клетка използва свои агенти в няколко държави от ЕС. Терористите не общуват помежду си, а само получават инструкции чрез криптирани съобщения. Всички те имат различни задачи, като например снабдяване с фалшиви документи за самоличност (държава А), закупуване на химически материали (държава Б) и т.н., а ръководителят на операцията действа от трета държава.

Органите в държава А откриват, че са изготвени фалшиви документи за фиктивни лица и задържат заподозрения. Те не знаят, че тези документи са изготвени за терористична клетка и образуват наказателно производство срещу лицето за обикновена документна измама.

Органите в държава Б разкриват участника в клетката, закупил прекомерно количество пестициди за създаването на бомба. Те го арестуват и повдигат обвинение срещу него като самостоятелно действащ терорист, тъй като нямат информация за другите членове на клетката.

И двете наказателни производства приключват с осъдителни присъди, но те не са и в двата случая за терористични престъпления, а същевременно мрежата като такава и нейните дейности остават неразкрити.

Европейската прокуратура със засилени правомощия ще може:

- ✓ да ръководи разследванията и наказателните преследвания на равнище ЕС, осигурявайки последователен подход при наказателното преследване. Това ще е възможно благодарение на мрежата от делегирани прокурори на Европейската прокуратура, които ще работят във всички участващи държави — членки на ЕС, съвместно с националните органи;
- ✓ да свързва и да провежда общо наказателно преследване по случаи, между които има връзка;
- ✓ да разпорежда провеждане на разследвания;
- ✓ да гарантира своевременното събиране на доказателства.

Своевременен обмен на информация

Проблемът понастоящем: органите в държава А използват специални разузнавателни средства по случай на тероризъм, в който става въпрос за терористична клетка, за която има подозрения, че извършва дейност в страни А, Б, В и Г.

Органите в държава А искат да защитят източника си и да гарантират, че средствата, чрез които е събрана информацията, остават защитени. По тази причина има забавяния при обмена на информацията с държави Б, В и Г и с Евроюст (агенцията на ЕС, улесняваща сътрудничеството и координацията на наказателните разследвания между компетентните органи на държавите — членки на ЕС).

В резултат на това има по-голям риск от успешно извършване на терористично престъпление в държави Б, В и Г и от последващо укриване на терористите.

Европейската прокуратура със засилени правомощия ще може:

- ✓ да дава указания на националните органи да събират повече информация по проактивен и целенасочен начин;
- ✓ да дава указания на националните органи да споделят информация с Евроюст и Европол;
- ✓ да работи с чувствителна и поверителна информация. По-специално, Европейската прокуратура ще гарантира пълна поверителност на информацията, с която ще работи, включително относно начина, по който тя е била събрана.

Координирани трансгранични разследвания

Проблемът понастоящем: органите както в държава А, така и в държава Б имат информация за подозрителни дейности на две терористични клетки, извършващи дейност в техните държави. Тези клетки изглежда съвместно планират терористично нападение в държава А.

Органите на държава А решават да организират претърсване на къщи и за целта използват полицията.

Органите на държава Б възнамеряват да постъпят по същия начин едновременно с тях, но — поради други приоритети или просто поради липса на ресурси — претърсванията на къщите се извършват по-късно, отколкото в държава А, което дава възможност на членовете на клетката да се укрият.

В резултат на това са заловени само част от участниците в по-обширна мрежа и непосредственият риск от терористично нападение продължава да съществува.

Европейската прокуратура със засилени правомощия ще може:

- ✓ да ръководи централно разследвания в множество държави. По-специално, Европейската прокуратура би могла да дава указания на националните органи да координират полицейски разследвания, което ще позволи например бързо замразяване и изземване на имущество и издаване на заповеди за арест в целия ЕС;
- ✓ да предоставя навреме на всички участващи органи необходимата им информация.
- ✓ да осигурява съгласувано и ефективно наказателно преследване на терористичните престъпления, при което ще се отчитат както интересите на всички участващи държави от ЕС, така и тези на ЕС като цяло;
- ✓ да разрешава проблеми, свързани с компетентността, като прилага обективни критерии. Това ще помогне при вземането на решение къде да се заведе делото.

ПРИМЕР ЗА БЪДЕЩ СЛУЧАЙ

В **държава А** тече разследване за **финансиране на тероризъм**. Въпреки че органите на тази държава имат ясни индикации, че съответните лица финансират тероризъм, те не знаят къде точно се изразходват парите в крайна сметка.

В **държава Б** тече разследване за действия, считани за **подготовка за терористично нападение**, включително закупуване на материали за създаване на „мръсна бомба“.

В **държава В** се води разследване, отнасящо се до уебсайт, който съдържа **терористична пропаганда**. Органите подозират, че някои части на сайта, до които няма публичен достъп, се използват и за комуникация между членовете на терористична група.

Нито една от засегнатите държави не е потърсила все още помощта на Европол или Евроюст, тъй като те смятат, че въпросните разследвания са предимно национални.

Връзката между казусите се открива едва след като случаят е отнесен на вниманието на Европейската прокуратура чрез европейския делегиран прокурор, участващ в разследването в държава А: финансирането, за което се води разследване в държава А, всъщност е предназначено за дейностите на групата, подготвяща „мръсна бомба“ в държава Б, и се установява, че тези две групи поддържат контакт помежду си чрез уебсайта, предмет на разследването в държава В.

Европейската прокуратура може да гарантира предприемането на действията по разследване, необходими за получаване на достъп до лог-файловете на уебсайта в държава В, да се извърши едновременно с арестуването на членовете на финансиращата група в държава А и тези на групата за подготовка в държава Б, така че те да нямат никаква възможност да манипулират доказателствата.

Всички заподозрени в тероризъм лица могат да бъдат задържани едновременно и по-нататъшните действия по разследване могат да бъдат координирани и извършени от една служба. По този начин ще се гарантира също така, че няма да възникнат спорове за компетентност.

